

**Vervolgonderzoek
AMK Noord-Holland**

Inspectie jeugdzorg
Utrecht, april 2007

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
Hoofdstuk 1	7
1.1. Aanleiding	7
1.2. Centrale onderzoeksvraag.....	7
1.3. Toetsingskader	8
1.4. Werkwijze	8
1.5. Leeswijzer	9
Hoofdstuk 2.....	11
2.1.Inschatting van de ernst van de kindermishandeling en de mogelijkheden van de beller ...	11
2.2. Planmatig handelen	12
2.3. Transparant handelen.....	13
2.4. Verantwoordelijkheid veiligheid kind na overdracht	14
Hoofdstuk 3 Eindoordeel en aanbevelingen inspectie.....	17
3.1 Aanbevelingen.....	18
Bijlage: Toetsingskader toezicht AMK	19

Samenvatting

In 2004/2005 heeft de Inspectie jeugdzorg landelijk onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het primaire proces van het AMK.

Een aantal provincies heeft de inspectie verzocht om een vervolgonderzoek. Ook de provincie Noord Holland heeft hierom verzocht.

De inspectie heeft zich in het vervolgonderzoek gericht op die onderdelen van het functioneren van het AMK waarvan de kwaliteit bij het onderzoek in 2004/2005 onvoldoende bleek te zijn.

De centrale onderzoeksvraag luidt:

Is het functioneren van het AMK zodanig verbeterd dat er zicht is op de veiligheid van het kind?

De thema's waar het inspectieonderzoek zich op heeft gericht zijn:

- Inschatting van de ernst van de kindermishandeling en de mogelijkheden van de beller om de kindermishandeling zelf aan te pakken
- Planmatig handelen
- Transparant handelen
- Verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het kind, na overdracht door het AMK van een melding van een vermoeden van kindermishandeling

Het onderzoek bij het AMK bestond uit: een vragenlijst, een groepsinterview en een dossiertoets. De inspectie heeft kennis genomen van het 'Samenwerkingsprotocol tussen Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam, Bureau Jeugdzorg Noord-Holland en de vestigingen Alkmaar, Amsterdam en Haarlem van de Raad voor de Kinderbescherming van juli 2005.

Oordeel inspectie jeugdzorg

Inschatting ernst en handelen AMK – slechts gedeeltelijk verbeterd -

De inspectie is op grond van haar onderzoek van oordeel dat het AMK NH nog niet consequent dezelfde criteria hanteert. Het intake team en de intercollegiale toetsing bewerkstelligen wel meer eenduidigheid in het handelen van het AMK. De besluiten van het AMK worden multidisciplinair besproken maar in de dossiers en voor de 'lezer' worden besluiten slechts impliciet gemotiveerd, hetgeen in het vervolgtraject risico's kan opleveren.

Na overdracht door het AMK – in de praktijk is het toezicht op het kind niet gegarandeerd -

De inspectie constateert, dat de formele verantwoordelijkheid na overdracht door het AMK van een zaak belegd is. Er bestaat echter onduidelijkheid over de periode tussen overdracht en start

onderzoek (Raad) of hulpverlening (meestal Bzj). Het samenwerkingsprotocol bevat hierover te weinig concrete afspraken.

Op basis van het bovenstaande geeft de inspectie AMK, Bzj NH de volgende aanbevelingen:

- Implementeer eenduidige criteria voor het bepalen van de ernst van kindermishandeling;
- Maak plannen van aanpak zodanig dat deze op gestructureerde wijze sturing geven aan het onderzoeksproces
- Implementeer controle op concrete omschrijvingen van het probleem, de conclusie en overwegingen bij besluiten;
- Evalueer samenwerkingsprotocollen (o.a. met de Raad) op toezicht veiligheid kind;

Hoofdstuk 1

1.1. Aanleiding

Eind 2004, begin 2005 heeft de Inspectie jeugdzorg landelijk onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het primair proces van de AMK's. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een rapport per AMK met bevindingen en aanbevelingen. Ook is er een landelijk rapport: "Bellen met het AMK en dan?" uitgebracht waarin aanbevelingen zijn opgenomen. De provincies hebben met de Bureaus Jeugdzorg, waarvan de AMK's deel uitmaken, verbeterafspraken gemaakt. Vier provincies (Noord-Holland¹, Limburg, Flevoland, Utrecht) hebben de Inspectie jeugdzorg verzocht vervolgonderzoek te doen bij het AMK in hun provincie. Zij willen weten of de kwaliteit van hun AMK inmiddels is verbeterd. De provincie Zeeland had ten tijde van het landelijk onderzoek geen eigen AMK maar inmiddels wel. Zeeland wil weten hoe de kwaliteit van dit nieuwe AMK is. De inspectie heeft deze vijf toezichtverzoeken gehonoreerd.

In Noord-Holland werd in 2005 geconstateerd:

- er zijn geen vaste criteria voor vaststellen ernst kindermishandeling en inschatten mogelijkheden van de adviesvrager;
- er is te weinig interne controle op de kwaliteit en systematiek van het AMK onderzoek;
- er is niet voldoende motivering van de oordelen op basis van het onderzoek;
- onduidelijkheid bij 'verwijzing' naar vrijwillige hulp (Bjz/jhv, anderen), dan blijft AMK de contacten verzorgen;

1.2. Centrale onderzoeksvraag

De inspectie richt zich in het vervolgonderzoek op die onderdelen van het functioneren van het AMK waarvan de kwaliteit bij het onderzoek van 2004/2005 onvoldoende bleek te zijn.

Op grond hiervan heeft de inspectie de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

Is het functioneren van het AMK zodanig verbeterd dat er zicht is op de veiligheid van het kind?

De inspectie wil weten of de AMK's de voorgenomen verbeteringen hebben doorgevoerd.

Daartoe richt het inspectieonderzoek zich op onderstaande thema's:

¹ Onderzoek AMK Noord-Holland, Inspectie jeugdzorg, Utrecht, april 2005

- Inschatting van de ernst van de kindermishandeling en de mogelijkheden van de beller om de kindermishandeling zelf aan te pakken
- Planmatig handelen
- Transparant handelen
- Verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het kind, na overdracht door het AMK van een melding van een vermoeden van kindermishandeling

1.3. Toetsingskader

De inspectie heeft voor het landelijk toezicht naar het primair proces bij het AMK in 2004 een toetsingskader opgesteld, waarin de verwachtingen van de inspectie zijn neergelegd. Onderdelen van dit toetsingskader zijn leidend in het vervolgonderzoek op het landelijk onderzoek. Het toetsingskader is aangepast aan de inmiddels in werking getreden Wet op de jeugdzorg, maar is qua inhoud niet veranderd. Zie bijlage 1.

1.4. Werkwijze

De inspectie is nagegaan welke afspraken schriftelijk zijn vastgelegd in het regionale samenwerkingsprotocol van elk Bureau Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming omtrent de verantwoordelijkheidsverdeling tussen beide m.b.t. het zicht op de veiligheid van het kind.

Het onderzoek bij het AMK bestaat uit: een vragenlijst, een groepsinterview en een dossiertoets. Eerst hebben drie uitvoerend medewerkers, een vertrouwensarts en een leidinggevende van het AMK ieder afzonderlijk een korte vragenlijst ingevuld met vragen gericht op de vier thema's. Daarna heeft de inspectie in een groepsinterview met dezelfde uitvoerende medewerkers en leidinggevende gesproken om na te gaan hoe de praktijk is met betrekking tot de thema's en om zicht te krijgen of hetgeen in beleid is vastgelegd ook als zodanig in de praktijk werkt. Vervolgens heeft de inspectie vijftien dossiers geanalyseerd. De inspectie heeft voor de dossiertoets gekozen voor die zaken die geëindigd zijn met een overdracht naar BJZ of de Raad voor de Kinderbescherming. De inspectie heeft vijf dossiers bekeken waarin de zaak intern binnen BJZ is overgedragen, vijf dossiers waarin sprake is van een doorgeleiding aan de Raad en vijf dossiers met een verzoek tot nader onderzoek aan de Raad. Het onderzoek van de inspectie is afgesloten met een kort gesprek met de teamleider, waarin de eerste indrukken van het onderzoek zijn besproken.

1.5. Leeswijzer

Dit rapport geeft de resultaten weer van het onderzoek dat de Inspectie jeugdzorg bij het AMK Noord Holland heeft uitgevoerd.

Hoofdstuk 2 gaat in op de vier thema's waarop het inspectieonderzoek is gericht. Per thema is beschreven, wat de verwachtingen van de inspectie hierover zijn en in hoeverre het AMK aan deze verwachtingen heeft voldaan.

In hoofdstuk 3 geeft de inspectie via een eindoordeel antwoord op de centrale onderzoeksvraag.

Hoofdstuk 2

Dit hoofdstuk geeft de onderzoeksbevindingen van de inspectie weer. Per thema geeft de inspectie aan wat haar verwachting is, wat haar conclusie is en de bevindingen waarop zij deze baseert.

2.1. **Inschatting van de ernst van de kindermishandeling en de mogelijkheden van de beller**

Verwachting

Om professionele inschattingen te kunnen maken hebben medewerkers eenduidige criteria nodig. Bij het AMK moeten bij het eerste contact met de beller twee belangrijke inschattingen worden gemaakt.

1. Inschatting van de ernst van de kindermishandeling.

De inspectie verwacht dat het AMK eenduidige criteria heeft om de ernst van de kindermishandeling in te schatten en dat zij deze toepassen.

2. Inschatting van de mogelijkheden van de beller om de kindermishandeling zelf aan te pakken.

De inspectie verwacht dat het AMK eenduidige criteria heeft om de mogelijkheden van de beller in te schatten om de kindermishandeling zelf aan te pakken en dat zij deze toepassen.

Conclusie

De inspectie concludeert dat het AMK Noord Holland bij het bepalen van de ernst van de kindermishandeling niet consequent dezelfde criteria hanteert. Dit geldt eveneens voor het inschatten van de mogelijkheden van de melder om zelf te handelen. Het werken met een intake team en intercollegiale toetsing bewerkstelligt wel meer eenduidigheid in het behandelen van zaken.

Bevindingen

Het AMK NH heeft nog geen vastgelegde criteria, die door iedereen worden gebruikt. Sommigen gebruiken de CARE² of lijsten met kenmerken van kindermishandeling. De medewerkers maken een eigen inschatting, die zij aan collega's, vertrouwensarts of teamleider kunnen voorleggen. De geïnterviewde medewerkers verwijzen naar ORBA en willen dit zo snel mogelijk gaan gebruiken. De medewerkers vertelden dat de indruk was gewekt dat ORBA sneller zou worden ingevoerd

² CARE: Gevalideerde lijst risicofactoren

dan in de praktijk het geval is. Daarom is ervan afgezien om zelf eenduidige criteria te ontwikkelen.

Er is een dagelijks intake team (vertrouwensarts en maatschappelijk werker), dat alle meldingen bespreekt en beslissingen neemt, zoals bv directe doorgeleiding naar de Raad voor de Kinderbescherming.

Er zijn geen vastgelegde criteria (wel lijsten, die als leidraad kunnen dienen, zie bijvoorbeeld Handleiding Aanname melding) voor het beoordelen van de mogelijkheden om zelf te handelen van degene die belt. Als de AMK medewerker twijfelt wordt er intercollegiaal getoetst.

In de dossiers is zichtbaar, dat de (on)mogelijkheden van de melder worden afgeleid uit de informatie van de melder bijvoorbeeld: 'politie kan niets meer'; 'alles al geprobeerd, zorgen blijven'; 'schoolbegeleiding lost problemen niet op'. Actieve bevraging van de melder is niet zichtbaar in de dossiers.

In de dossiers worden beschrijvingen van de ernst van de situatie aangetroffen, met de indruk/visie van de medewerker, maar er vindt geen systematische risicoanalyse plaats. De vermelding 'hoge urgentie' leidt in verband met wachtlijsten³ niet tot snelle(re)actie.

Opgemerkt wordt, dat Bijz NH streeft naar één meldpunt waar alle meldingen over zorgen ten aanzien van kinderen binnen komen en worden beoordeeld door ervaren medewerkers.

2.2. Planmatig handelen

Verwachtingen

De inspectie verwacht dat de AMK- dossiers een plan van aanpak bevatten dat het onderzoeksproces structureert. De inspectie verwacht dat in de dossiers zichtbaar is dat het plan van aanpak wordt uitgevoerd.

Conclusie

De inspectie concludeert, dat het onderzoek van het AMK NH niet gestuurd wordt door een concreet vastgelegd plan van aanpak. De inhoud van het onderzoek en de resultaten worden niet weergegeven aan de hand van tevoren gestelde vragen, die blijken slechts uit het verslag. De resultaten worden multidisciplinair besproken.

Bevindingen

Het besluit om een onderzoek te starten wordt in het intake team genomen. De onderbouwing van dit besluit wordt niet altijd in de dossiers aangetroffen. Er wordt geen concreet plan van aanpak opgesteld. De onderzoeksstappen worden wel in het computersysteem KITS genoteerd. Dit

³ Per december 2006 zijn de wachtlijsten gereduceerd, het onderzoek had betrekking op afgesloten dossiers, per februari 2007 is de wachttijd (onder controle van de teamleider) 2 à 3 weken.

systeem is niet gericht op inhoudelijke sturing en controle op de voortgang en de tijdigheid van opeenvolgende stappen.

In de dossiers zijn de vragen, die gesteld *zijn* indirect af te lezen uit de verslagen. De verslagen van contacten/gesprekken met ouders/kinderen/informanten weerspiegelen de waargenomen werkelijkheid. Het onderzoeksproces is in een aantal dossiers logisch en goed te volgen.

Bij directe doorgeleiding naar de Raad wordt het besluit gebaseerd op de beschikbare gegevens, eventuele eerdere onderzoeken en informanten.

Als nog andere hulpverlening beschikbaar is voor het gezin wordt tijdens het onderzoek uitgezocht of voortzetting in vrijwillig kader (veelal via Bjz) mogelijk is.

2.3. Transparant handelen

Verwachtingen

De inspectie verwacht dat zichtbaar is in de dossiers wie van het AMK handelt/beslist, wat er is gedaan/besloten en de afwegingen waarom er zo is gehandeld/besloten.

Conclusie

De inspectie concludeert, dat de beslissingen multidisciplinair worden besproken en dat in de dossiers goed zichtbaar is wie wat doet. Bij het uiteindelijke besluit zijn de afwegingen echter slechts gedeeltelijk gemotiveerd, zij blijven grotendeels impliciet. Dit brengt risico's met zich mee voor het begrip van de bedreigingen voor het kind en de communicatie met medewerkers in de volgende stap in de keten en met de ouders.

Bevindingen

Indien het AMK NH inschat, dat een situatie ernstig is en eerdere hulp niet effectief was en ouders niet mee zullen werken, wordt op zeer korte termijn (door het intake-team) besloten, dat de zaak onmiddellijk wordt doorgeleid naar de Raad. In de onderzochte dossiers wordt dit binnen een week na de melding besloten en wordt de doorgeleidingsbrief aan de Raad binnen drie weken verzonden.

In geval van een AMK onderzoek wordt het eindverslag multidisciplinair besproken en dat leidt tot een besluit: voorleggen aan de Raad voor de Kinderbescherming voor onderzoek naar de noodzaak tot kindbeschermingsmaatregelen. In de dossiers zijn de afwegingen voor een dergelijk besluit slechts gedeeltelijk, veelal impliciet, gemotiveerd. Bovendien is de termijn tussen onderzoeksverslag AMK en het verzenden van het Raadsverzoek niet eenduidig, deze varieert van 2 dagen tot 3 maanden. In die periode wordt bijvoorbeeld een poging gedaan thuishulp in te zetten of medewerking van ouders te stimuleren.

Voor 'verwijzingen' naar Bjz geldt dat de inschatting is, dat vrijwillige hulpverlening nog effectief kan zijn. Het AMK rappelleert dan om te controleren of de hulpverlening is gestart. Indien niet,

dan volgt, onder verwijzing naar de gemaakte afspraken, alsnog een verzoek aan de Raad om onderzoek te doen.

De transparantie wordt minder naarmate er vaker hulpverlening is geweest voor een kind of onderzoek is gedaan naar zijn/haar opgroei- en opvoed situatie. De levensloop van een kind blijft niet in beeld. 'Zaken' worden op zich zelf staand behandeld en op een moment weer afgesloten. Het is afhankelijk van het administratieve systeem en de navorsingen van de medewerker van het AMK of bij een nieuwe melding de geschiedenis van een kind (en het gezin) in beeld komt en wordt meegenomen.

Opgemerkt wordt, dat recentelijk (eind 2006) meer controle is ingevoerd op het concreet omschrijven van de overwegingen, die leiden tot een besluit van het AMK. Bij het afsluiten van een zaak wordt getoetst op een duidelijke situatie (probleem) beschrijving, het onderzoek en de resultaten, de conclusies en de overwegingen bij het (voorgestelde) besluit.

2.4. Verantwoordelijkheid veiligheid kind na overdracht

Verwachting

Het is belangrijk dat na afsluiting van een zaak, waarin het AMK van mening is dat het om kindermishandeling gaat, de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het kind goed geregeld is. Het AMK heeft met drie verschillende overdrachtssituaties te maken.

- De interne overdracht van het AMK naar Bureau Jeugdzorg (na onderzoek van het AMK)
- De doorgeleiding van het AMK naar de Raad voor de Kinderbescherming (zonder eigen onderzoek van het AMK)
- Het verzoek van het AMK tot onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming (na eigen onderzoek van het AMK)

De inspectie verwacht dat de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het kind, na afsluiting van de casus door het AMK, zowel op papier als in de praktijk voldoende is geregeld.

Conclusie

De inspectie constateert, dat de formele verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het kind is belegd of bij Raad of bij andere hulpverleningsinstantie. Onduidelijkheid en dus een verhoogd risico bestaat voor de periode tijdens het wachten op 'intake' bij Bzj of andere hulpverleningsinstantie en de 'wachtstapels' voor onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming. Bij ernstige zorgen blijft de medewerker van het AMK zich verantwoordelijk voelen en doet navraag naar de situatie van het kind.

Bevindingen

Als op basis van onderzoek door het AMK wordt geconcludeerd, dat vrijwillige (voortzetting van) hulp effectief kan zijn voor het opheffen van de bedreigingen voor het kind wordt naar Bzj en allerlei andere vormen van (gezondheids) zorg verwezen. De zaak wordt overgedragen en de verantwoordelijkheid ligt dan bij Bzj en/of hulpverleningsinstanties (naast de ouders zelf). Uit de dossiers blijkt, dat moeite wordt gedaan voor 'warme overdracht'. Bijvoorbeeld door vooraanmelding bij Bzj 'om de drempel voor de cliënt te verlagen'.

Tijdens de periode van aanvragen en wachten op (geïndiceerde) hulp (via) van Bzj voelt de medewerker van het AMK zich nog verantwoordelijk en vraagt, in elk geval op rappel na 3 maanden, bij Bzj (en andere voorzieningen bijvoorbeeld thuishulp of GGZ) na of de hulp op gang is gekomen. Zo niet, dan volgt alsnog een verzoek tot Raadsonderzoek.

In het samenwerkingprotocol met de Raad voor de Kinderbescherming is de informatie-uitwisseling en de procedure geregeld. Dit protocol houdt zich niet expliciet bezig met het toezicht op de veiligheid van het kind tijdens (wachten op) raadsonderzoek. Na overdracht (doorgeleiding of verzoek tot onderzoek) is de Raad verantwoordelijk en wordt het dossier bij het AMK gesloten en 'de zorgen over het kind' overgedragen aan de Raad. De Raad informeert het AMK over ontvangst doorgeleiding/verzoek en soms ook over het uiteindelijke resultaat, bijvoorbeeld OTS en UHP. Als in een lopende zaak nog hulpverlening door andere instanties (zorgaanbieders) plaatsvindt, dan is die instantie mede verantwoordelijk, maar de onderlinge afstemming van bemoeienissen met het gezin is niet duidelijk geregeld, behalve wanneer Bzj nadrukkelijk het casemanagement uitoefent.

Slotopmerking:

De inspectie heeft ook in het landelijk onderzoek "Zorgen voor het bedreigde kind"⁴ geconstateerd dat vrijwel nergens voldoende is vastgelegd wie verantwoordelijk is voor de veiligheid van het kind als het AMK een zaak overdraagt aan de Raad en zelf de zaak heeft afgesloten. Dit geldt met name wanneer de Raad kampt met een wachtlijst.

⁴ "Zorgen voor het bedreigde kind", onderzoek naar de samenwerking tussen de Raad voor de Kinderbescherming en Bureau Jeugdzorg, november 2006.

Hoofdstuk 3 Eendoordeel en aanbevelingen inspectie

Over de vraag “*Is het functioneren van het AMK zodanig verbeterd dat er zicht is op de veiligheid van het kind?*” oordeelt de inspectie als volgt.

Inschatting ernst kindermishandeling en mogelijkheden melder

- Niet substantieel verbeterd -

De inspectie concludeert dat het AMK NH in de praktijk bij het bepalen van de ernst van de bedreigingen voor het kind nog steeds niet consequent dezelfde criteria hanteert. Dit geldt eveneens voor het inschatten van de mogelijkheden van de melder om zelf te handelen. Het AMK geeft wel aan te willen werken met ORBA en/of CARE, maar de landelijke implementatie verkeert nog in een beginstadium.

Planmatig handelen

- Eenduidigheid van handelen is deels verbeterd, maar het onderzoek wordt niet gestuurd door een plan van aanpak -

Het werken met een intake team en intercollegiale toetsing heeft meer eenduidigheid in het behandelen van zaken bewerkstelligd. Het onderzoek van het AMK NH wordt niet gestuurd door een concreet vastgelegd plan van aanpak. De inhoud van het onderzoek en de resultaten worden niet weergegeven aan de hand van tevoren gestelde vragen, die blijken slechts (indirect) uit het verslag.

Transparant handelen (en gemotiveerde besluiten)

- Nog niet voldoende verbeterd, meer controle per eind 2006 ingevoerd -

De resultaten worden multidisciplinair besproken, maar de afwegingen voor een bepaald besluit worden slechts gedeeltelijk gemotiveerd en zijn vaak impliciet. Dit kan risico's opleveren voor het kind en de communicatie tussen alle betrokkenen in het vervolgtraject.

Zeer recent (eind 2006) is meer controle ingevoerd op het concreet omschrijven van de overwegingen die leiden tot een besluit van het AMK. Bij het afsluiten van een zaak wordt getoetst op: situatie (probleem) beschrijving, het onderzoek en de resultaten, de conclusies en de overwegingen bij het besluit.

Veiligheid van het kind (na overdracht door AMK)

- In de praktijk is het toezicht tijdens wachttijden en Raadsonderzoek, behalve in crisissituaties niet gegarandeerd -

De inspectie constateert, dat de formele verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het kind is belegd. Onduidelijkheid, en dus een verhoogd risico, bestaat over de periode tijdens het wachten

op 'intake' bij Bzj of andere hulpverleningsinstantie en de wachttijden voor onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming. Bij ernstige zorgen blijft het AMK zich verantwoordelijk voelen en gedurende het onderzoek van de Raad naar de voortgang en de start van de noodzakelijke hulp informeren.

3.1 Aanbevelingen

- *Inschatting ernst*

Implementeer zo snel mogelijk uniform gedragen criteria voor het bepalen van de ernst van opvoed- opgroeisituaties voor kinderen en vervolg de interne discussie hierover, o.a. via intercollegiale toetsing, om interpretatieverschillen te voorkomen;

- *Planmatig handelen*

Maak plannen van aanpak zodanig dat deze op gestructureerde wijze sturing geven aan het onderzoeksproces;

- *Transparant handelen*

Implementeer het beleid ten aanzien van de controle op het concreet omschrijven van het (situationele) probleem, het onderzoek, de conclusies en de overwegingen bij besluiten;

- *Verantwoordelijkheid (toezicht op) veiligheid kind*

Schenk vanuit AMK, Bzj NH (uiteraard in overleg met anderen) aandacht aan toezicht op de veiligheid van het kind, met name na afsluiting zaak door AMK. Evalueer het bestaande samenwerkingsprotocol met Raad (en BJAA) hierop en maak concrete afspraken over bijvoorbeeld coördinatie van hulp aan gehele gezin o.a. tijdens een onderzoek door de Raad.

Bijlage: Toetsingskader toezicht AMK

Onderzoek naar verbeteringen bij AMK's in 5 provincies

Dit document is het toetsingskader voor het toezicht bij 5 AMK's in 2007 dat in vervolg op het landelijk toezicht naar het AMK in 2004 plaatsvindt. In dit document staan de verwachtingen die de inspectie in het toezicht van 2007 naar de verbeteringen bij de AMK's toetst (zie plan van aanpak). Voor de volledigheid is het toetsingskader zoals dat voor het toezicht in 2004⁵ is opgesteld toegevoegd, de verwachtingen waaraan de inspectie de verbeteringen bij de AMK's toetst in 2007 zijn grijs gearceerd.

In het toetsingskader komen aan de orde:

1. wat de eisen zijn die in wet- en regelgeving en in eigen sectornormen aan het primaire proces van het AMK worden gesteld
2. welke verwachtingen de inspectie heeft over de inhoud van de dossiers van het AMK. Dit is opgenomen in het schema. De inspectie zal bij deze toets niet alle onderdelen toetsen. De onderdelen die getoetst worden zijn grijs weergegeven.

Deze punten vormen het toetsingskader dat de inspectie bij het onderzoek hanteert.

1. De eisen van wet- en regelgeving en de sectornormen

Het toetsingskader toezicht AMK is gebaseerd op bepalingen uit de volgende Wetten, Besluiten en Regelingen.

- Wet op de jeugdzorg (Wjz).
- Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg (uitvoeringsbesluit Wjz)
- Protocol van handelen bij vermoedens van kindermishandeling in relaties van onafhankelijkheid en onvrijheid*

* *Het protocol van handelen (AMK en NIZW 2004), dat door de AMK's landelijk is afgesproken en wordt gebruikt, is (nog) gebaseerd op de Wet op de jeugdhulpverlening en verschilt voor het onderdeel op gang brengen en coördineren van de hulp van de eisen die de WJZ daaraan stelt.*

2. Wat de inspectie verwacht aan te treffen in de dossiers van het AMK

Hieronder staat schematisch weergegeven wat de inspectie verwacht aan te treffen in de dossiers van de AMK's op grond van de wettelijke eisen, de regelgeving en de eigen sectornormen.

⁵ Met dien verstande dat de wet- en regelgeving, waar dit aan de orde was is aangepast.

<p>Het AMK heeft als taak aan een persoon die een vermoeden van kindermishandeling heeft, advies te verstrekken over de stappen die door hem in verband hiermee kunnen worden ondernomen en hem zonodig daarbij te ondersteunen.</p>	<p>Wjz art. 11.2</p>	<p>Indien het eerste contact niet is geëindigd zonder resultaat, verwacht de inspectie dat in het dossier is vermeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - om welke problematiek het gaat en hoe ernstig deze is; - wat de mogelijkheden dan wel beperkingen van degene die contact heeft opgenomen zijn om zelf adequaat om te gaan met de situatie <p>wat het resultaat is van het adviesgesprek</p>
<p>Bij advies gaat het om een eenmalig contact, bij consulten zijn er meerdere contacten tussen het AMK en de consultvrager. De nadruk ligt daarbij meer op begeleiding en coaching van de consultvrager bij zijn aanpak van een vermoedelijke situatie van kindermishandeling. Tijdens het eerste contact bespreekt het AMK een aantal items om een eerste inschatting te maken van de risico's voor het kind en van de mogelijkheden en beperkingen van degene die belt.</p>	<p>Protocol van handelen, hoofdstuk 2</p>	
<p>Indien het AMK besluit tot onderzoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Besluit al dan niet gegevens op te vragen bij de Gemeentelijke Basis Administratie o een plan van aanpak met daarin tenminste: <ul style="list-style-type: none"> • afwegingen wel/geen vooronderzoek • urgentiebepaling • welke informanten, welk doel, welke vragen • beslissing over onderzoek naar andere minderjarigen in het gezin • wanneer en hoe informeren van kind, ouders en wettelijk vertegenwoordiger over het AMK-onderzoek • wanneer multidisciplinaire beoordeling • welke medewerkers AMK verantwoordelijk zijn voor uitvoering plan van aanpak 	<p>Protocol van handelen, hoofdstuk 3</p>	<p>De inspectie verwacht in het dossier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien onderzoek: een plan van aanpak met daarin tenminste de onderwerpen die het protocol omschrijft

Verwijzen en overdragen		
Het AMK stelt andere justitiële autoriteiten in ernstige gevallen op de hoogte van het vermoeden van kindermishandeling.	Wjz art. 11, Lid 1d.	De inspectie verwacht in de dossiers: <ul style="list-style-type: none"> - Een duidelijk gemarkeerd moment van overdracht. - De overdracht was onverwijld dwz er zit weinig tijd tussen constatering dat de zaak naar de Raad moet en het tijdstip van overdracht. - Overwegingen mbt overdracht, in ieder geval vwb acuut, ernstig bedreigend en evt. noodzaak gezagsmaatregel. - Melding aan de Raad met duidelijke urgentiebepaling - Indien van toepassing: melding aan justitie.
Aan de RvdK Indien er sprake is van een acute en ernstig bedreigende situatie voor de minderjarige, stelt Bureau Jeugdzorg (waarvan het AMK onderdeel uitmaakt) de Raad voor de Kinderbescherming onverwijld in kennis. Zij laat de RvdK weten dat er een gezagsmaatregel overwogen moet worden.	Uitvoeringsbesluit Wjz Art. 56	
Aan de RvdK Bij overdracht aan de Raad voor de Kinderbescherming heeft het AMK directe bemoeienis gehad met het gezin. Het AMK is verantwoordelijk voor de juistheid en de betrouwbaarheid van de overgedragen gegevens –inclusief de eigen oordeelsvorming.	Protocol van handelen Bijlage 1	
Binnen BJZ Het AMK draagt een zaak binnen het BJZ over, zodat het BJZ kan bezien of de cliënt zorg nodig heeft en welke zorg moet worden geïndiceerd.	Wjz art. 11c jo art.5, lid 1, jo art. 6	De inspectie verwacht in de dossiers: <ul style="list-style-type: none"> - Een duidelijk gemarkeerd moment van overdracht - Dat duidelijk aangegeven is wie van BJZ de verantwoordelijkheid draagt voor het verdere verloop van de zaak

<p>Overdracht aan BJZ of andere instanties</p> <p>Het AMK overlegt met andere afdelingen van BJZ of andere instanties en voorzieningen over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De mogelijkheden van overdracht van het betrokken gezin - De beschikbaarheid van een adequaat aanbod - De procedure van overdracht en terugkoppeling <p>Zaken, waarbij sprake blijkt te zijn van opgroei-, opvoedings- of psychiatrische problemen, kan het AMK overdragen aan of binnen Bureau Jeugdzorg</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het AMK draagt de voor de overdracht relevante gegevens zo mogelijk – en met inachtneming van de privacyregels en het beroepsgeheim van melders en informanten- schriftelijk over. - De ouders ontvangen een afschrift van de gegevens. - Het AMK geeft bij overdracht een deskundig oordeel over: <ul style="list-style-type: none"> o De vraag of er sprake is van enigerlei vorm van kindermishandeling o De onderliggende problematiek o Wat er nodig is aan aanvullend onderzoek, diagnostiek, ondersteuning, hulpverlening en bescherming. o In hoeverre ouders en/of kinderen gemotiveerd zijn om hulp te aanvaarden - Het AMK geeft aan dat het AMK de verantwoordelijkheid eveneens overdraagt - Het AMK geeft aan wanneer en hoe de instantie aan het AMK terugrapporteert 	<p>Protocol van handelen Hoofdstuk 5.</p> <p>Protocol van handelen Bijlage 1</p> <p>Protocol van handelen Hoofdstuk 5</p>	<p>De inspectie verwacht in de dossiers: Brief aan de instantie/voorziening aan wie wordt overgedragen met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relevante gegevens - Oordeel van het AMK over de kindermishandeling, problematiek, vervolgaanpak en motivatie ouders/kind - Uitspraak AMK over overdracht verantwoordelijkheid - Voorstel wanneer en hoe terugrapportage door de instantie voorziening plaatsvindt, dan wel bevestiging van een afspraak hierover - Verzoek om schriftelijke bevestiging van de afspraken
---	---	---

<p>De overdracht leidt tot een aanpassing van het plan van aanpak. De overdracht wordt intercollegiaal –en in complexe gevallen multidisciplinair- beoordeeld aan de hand van een schriftelijk verslag van het onderzoek. Tenminste de volgende aspecten worden beoordeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afspraken met voorzieningen over de termijn waarbinnen de overdracht zal worden uitgevoerd; - Inschatting of er problemen kunnen ontstaan bij het op gang brengen van de hulpverlening door gebrek aan coördinatie tussen instelling die bij het kind of het gezin betrokken zijn - Inschatting of het AMK een rol moet spelen bij de coördinatie 	<p>Protocol van handelen Hoofdstuk 5</p>	<p>De inspectie verwacht in de dossiers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een aanduiding of sprake was van een intercollegiale of multidisciplinaire toetsing - Een aangepast plan van aanpak, waarin tenminste staan vermeld: <ul style="list-style-type: none"> o De afspraken over de termijn van overdracht o De inschatting of problemen kunnen ontstaan bij de samenloop van hulp aan het kind/gezin o Beslissing of het AMK bij de coördinatie een rol dient te spelen
<p>Het AMK sluit het dossier af wanneer de instantie aan wie is overgedragen bevestigd heeft de besproken vervolgstappen in gang te zetten.</p>	<p>Protocol van handelen Hoofdstuk 5</p>	<p>De inspectie verwacht in de dossiers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brief van de instantie aan wie is overgedragen waarin de afspraken worden bevestigd. - Indien deze ontbreekt: rappel van het AMK
<p>Het AMK evalueert het effect van de overdracht binnen 6 maanden. Het AMK neemt in verband hiermee contact op met de instantie aan wie is overgedragen Wanneer na evaluatie blijkt dat de situatie van het kind onvoldoende verbeterd is, kan het AMK dit bericht beschouwen als een nieuwe melding</p>	<p>Protocol van handelen Hoofdstuk 5</p>	<p>De inspectie verwacht in de dossiers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verslag van het contact - Tijdsaanduiding dat dit binnen 6 maanden na overdracht plaatsvond - Afwegingen omtrent de verbetering van het kind - Beslissing om het bericht al dan niet te beschouwen als een nieuwe melding